

МЕДИЧНА КАДЕМІЯ

№ 15 (464)

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
11 серпня 2018 року

ЛІТНІ ШКОЛИ

СТУДЕНТИ

ВЕЛИКА РОДИНА ОДНОДУМЦІВ І КОЛЕГ

Міжнародні студентські літні школи, які є однією зі знакових подій у Тернопільському державному медичному університеті імені І.Горбачевського, втринадцяте відбулися в навчально-оздоровчому комплексі «Червона калина». Під час урочистого відкриття 21 липня тісно було емоціям, щирим посмішкам, гостинності.

Цьогоріч до нас завітали представники Університету Аккону (Берлін, Німеччина), Тбіліського державного медичного університету (Грузія), Самаркандського державного медичного університету та Ташкентського державного стоматологічного інституту (Республіка Узбекистан), Університету Мансури (Єгипет), а також польських вишів – Вищої школи безпеки (Познань), Вищої школи стратегічного планування в Домброві Гурнічій, Люблінського медичного університету, Вроцлавського медичного університету, Ельблонзького гуманітарно-економічного університету.

З вітальним словом до присутніх звернувся ректор ТДМУ, професор Михайло Корда: «Щороку підтримуємо традицію проведення цього заходу й приймаємо в «Червоній калині» багатьох студентів з різних країн світу. У нас побували юнаки та дівчата з універси-

З вітальним словом до учасників літніх шкіл – ректор ТДМУ, професор Михайло КОРДА

вати з представниками різних країн та університетів. Лише комунікативні люди знаходять нових друзів, можуть краще зрозуміти інших, можуть зробити цей світ кращим.

Звертаючись до українських студентів, хочу сказати, що такі зустрічі важливі не

Тетяна СИМОРА – студентка 6 курсу медичного факультету.

Стор. 6

У НОМЕРІ

Стор. 4-6

Стор. 7

ОЛЕГ КІТ: «ХІРУРГІЯ – СПРАВА ВСЬОГО МОГО ЖИТТЯ»

У житті кожна людина має знайти для себе ту роль, що найкраще зможе виконувати, яка відповідає її нахилам і здібностям. Лише тоді вона відчує справжнє задоволення від своєї праці. Професор кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими ТДМУ Олег Миколайович Кіт ще в юності обрав одну з найекстремальніших професій – хірурга. Понад п'ятдесят років свого життя він присвятив служінню цій справі. Каже, що якусь надзвичайну притягувальну силу має ця спеціальність і відповідає його внутрішній суті. Сьогодні Олег Миколайович – гість нашої рубрики «Вітальня».

СПРАВЖНІЙ НАУКОВЕЦЬ, НЕБУДЕННА ОСОБИСТІТЬ, ПЕДАГОГ ВИСОКОЇ ПРОБИ

Професор, завідувач кафедри патологічної анатомії, представник Ленінградської (тепер Санкт-Петербурзької) школи патологів Онисим Тимофійович Хазанов... Йому були притаманні багатогранність і глибина наукових інтересів, такі прекрасні людські якості, як шляхетність, поважне ставлення до людей, висока відповідальність та працездатність, завдяки яким досягнув визнання в наукових колах. Як відомий патолог, брав безпосередню участь у роботі всесоюзних і республіканських з'їздів, головував на клініко-патологоанатомічних конференціях.

тетів США, Канади, Індонезії, Малайзії, інших держав Азії, багатьох європейських країн. Завжди радо вітаємо тут наших друзів з Грузії. Приємно бачити сьогодні нових наших друзів з Узбекистану, Німеччини та Єгипту. Вважаю, що ці школи важливі для вас, адже тут ви можете знайти нових друзів і комуніку-

тільки для комунікації. Через два тижні ваші нові друзі поїдуть додому й повезуть із собою тепло ваших сердець, часточку вашої душі. Вони водночас популяризуватимуть наш університет, наше місто, нашу Україну. У нас сьогодні навчається 1706 іноземних студентів з 58 країн світу. (Продовження на стор. 2)

ВЕЛИКА РОДИНА ОДНОДУМЦІВ І КОЛЕГ

(Продовження. Поч. на стор. 1)

Щороку закінчує університет майже 250 іноземних студентів. Вони повертаються додому та везуть із собою часточку нашого Тернополя та університету у свої країни. На мою думку, такі зустрічі роблять більше для популяризації України у світі, ніж офіційні дипломатичні зустрічі на високому рівні. Переконали, що комунікація та спілкування важливі в час, коли в багатьох країнах триває війна, у тому числі і в Україні. Немає сумнівів, що ми переможемо, що пануватиме мир у нашій країні, що будемо надалі розвиватися в демократичному напрямку й робитимемо це за стандартами західного світу. Це буде залежати від вас – молодих, креативних, енергійних, розумних людей.

Нині – нелегкий час у світі, коли спостерігається зростання захворювань, коли важливим є питання громадського здоров'я. Саме

го часу даремно», – побажав Михайло Михайлович.

Під час урочистої церемонії відкриття літніх шкіл учасники проекту подарували всім присутнім у власному виконанні вальс на відому пісню про тернопільські каштани.

ка команда учасників літніх шкіл підбрала сучасні українські строї та вміло продемонструвала їх.

Творча програма офіційного відкриття була розмаїтою на презентації України, Тернополя та ТДМУ, а ще – піснями й танцями.

Зворушливим стало вітання від колишніх учасників Міжнародних студентських літніх шкіл. Усі відеозвернення об'єднали в маленьку театральну постановку за мотивами фільму «Форест Гамп», в якій ще

ви є надією вашої нації та надією на зміни для людей у вашій країні. Майбутнє світу залежить від таких людей, як ви. Бажаю вам проведення чудового часу у «Червоній калині». Раджу вам бути активними та креативними. Не втрачайте жодної хвилини вашо-

Урочисту частину відкриття заходу продовжили в актовій залі конгрес-центру НОК «Червона калина». Традиційно концертно-презентаційну програму розпочали з представлення нашого багатого культурного спадку – вишиванок. Українсь-

у жартівливій формі обіграли організаційні аспекти заходу.

Як розповіла організатор та ідейний натхненник проекту Наталія Лісничук, «цього року докорінно змінили презентацію нашої країни, міста та університету. Щоб їх представити сповна, потрібно дуже багато часу. Ми охопили основні віхи становлення нашої державності, історичні етапи життя Тернополя й цілком по-іншому презентували університет. Творча ко-

горічна презентація ТДМУ називалася «Мій момент щастя». І кожен з наших студентів розказав про власний момент щастя упродовж студентського життя – хтось отримав перше місце під час Міжнародного конгресу молодих вчених і студентів, хтось став віце-міс у конкурсі «СтудМіс ТДМУ 2018» і продемонстрував свій творчий номер, хтось є кореспондентом студентського видання «Unitime», а хтось – учасником волонтерського руху

манда студентських літніх шкіл підготувала відеоролик, в якому показала основні моменти й факти про ТДМУ. Відповідно, в нас було більше часу, аби представити наших студентів, як цікавих, творчих і талановитих людей у формі екскурсії університетом. Цьо-

нашого вишу. Студент з Польщі розповів про заходи іноземних студентів. До речі, Аркадіш Лесняк-Мочук написав, що його момент щастя сьогодні, бо спеціально на літні школи приїхали його батьки, і він міг показати їм власні таланти.

(Продовження на стор. 3)

Редактор **Г. ШОТ**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК,**
Л. ХМІЛЯР,
М. ВАСИЛЕЧКО
Комп'ютерний набір і верстка:
Р. ГУМЕНЮК

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. **52-80-09; 43-49-56**
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновник:
ДВНЗ «Тернопільський
держмедуніверситет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України»
Індекс **23292**

Видавець:
ДВНЗ «Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України»

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 493-93ПР від 24.11.2010,
видане головним
управлінням юстиції у
Тернопільській області

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг – 3,33 друк. арк.
Наклад – 1000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у ДВНЗ
«Тернопільський держмед-
університет ім. І.Я. Горба-
чевського МОЗ України».
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

ВЕЛИКА РОДИНА ОДНОДУМЦІВ І КОЛЕГ

(Закінчення. Поч. на стор. 1-2)

Хочу сказати, що ми раді бачити всіх студентів у нашій команді — українських та іноземних. Щороку оголошуємо конкурс, аби відібрати найкращих. Цього року заявки на відбір подали вісім іноземних студентів, з яких на співбесіду прийшов лише Аркадіуш Лесняк-Мочук. Мені імпонує те, що цей студент бажає бути залученим у всьому. Він робив все, що необхідно для підготовки програми».

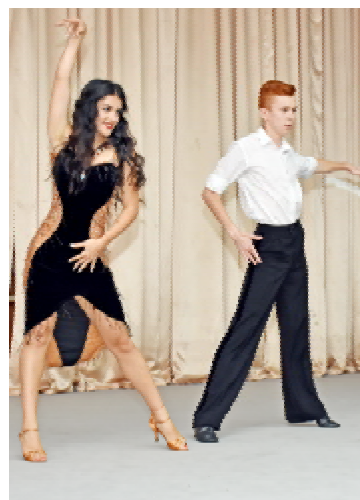
Наталія Євгенівна додала, що також творча команда змінила й флешмоб, який уже кілька років поспіль є традицією літніх шкіл. Торік він був присвячений 60-річчю ТДМУ. Тепер молодь відобразила у танцювальній постановці, що це вже тринадцяті літні школи.

Змінили й концепцію танцю «Вінок», який відображає ук-

раїнські традиції Купальської ночі. Постановку робили Софія Копитчак і Катерина Дзюба. Півночі танцівниці плели свої вінки, щоб вони якнайбільше відображали автентичність звичаїв. Один з вінків поїхав до Польщі як яскравий спогад про наш проект.

Цього року викладач ТДМУ Оріся Смачило та її донька Оріяна організували майстер-клас з виготовлення лялькотанок-трав'янок. Студенти із задоволенням опановували це давнє українське мистецтво. Тепер кожен повіз додому із собою часточку наших традицій, краси нашої землі. Також

змінили концепцію етнографічної виставки, в центрі її відобразили велику родину, яка зібралася за родинним столом. Це відображає лейтмотив міжнародних студентських літніх шкіл. Цю виставку органічно доповнили картини тернопільського митця Юрія Чука.

Два дні поспіль — 22-23 липня — відбувалися майстер-класи від викладачів Університету Аккону (Берлін, Німеччина), присвячені громадському здоров'ю. Заняття склалися з теоретичної частини, практичних завдань та інтерактивного спілкування. Наприкінці їх кожен учасник отримав сертифікати.

24 липня відбулося ознайомлення з Тернополем і нашим університетом. Кожен отримав можливість насолодитися приємними хвилинами перебування в місті.

Упродовж 25 липня закордонні гості презентували свої країни та університети. Наступного дня відбувся сплав

Дністром, маршрут якого цього року також змінили — від Устечка до Заліщик. Кінцева зупинка — це ще й чудова нагода помилуватися панорамою Заліщик. На завершення сплаву всі змогли скуштувати українські традиційні страви. 27 липня продовжили презентації від гостей літніх шкіл, а вже 28 липня провели тренінги та змагання з медицини невідкладних станів.

Кожна делегація готувала власний номер, щоб 29 липня під час закриття XIII Міжнародних студентських літніх шкіл представити його. Це вже суто творчий вечір дружньої родини цього проекту.

Для успішної реалізації проекту багато зусиль доклав організаційний комітет, до якого увійшли Наталія Лісничук, Юрій Сорока, Ірина Сорока, Марія Стравська, Ігор Бердей, Лілія Логойда, Роман Семенюк.

**Яніна ЧАЙКІВСЬКА,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

У житті кожна людина має знайти для себе ту роль, що найкраще зможе виконувати, яка відповідає її нахилам і здібностям. Лише тоді вона відчує справжнє задоволення від своєї праці. Професор кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими ТДМУ Олег Миколайович Кіт ще в юності обрав одну з найекстремальніших професій – хірурга. Понад п'ятдесят років свого життя він присвятив служінню цій справі. Каже, що якусь надзвичайну притягальну силу має ця спеціальність і відповідає його внутрішній суті. Сьогодні Олег Миколайович – гість нашої рубрики «Вітальня».

«ЧИТАЮ Й ВЛАСНИМ ОЧАМ НЕ МОЖУ ПОВІРИТИ: МЕНЕ ЗАПРОШУЮТЬ НА ПОВТОРНЕ СКЛАДАННЯ ІСПИТІВ»

– Олеже Миколайовичу, як вирішили стати на шлях медицини та з'явилася ідея обрати хірургію?

– Аби стати хірургом, в ті далекі роки моєї юності, я й навіть мріяти не міг. Головним було вирватися з колгоспу, в якому, по суті, задарма тяжко працювали мої батьки. Наша родина мешкала в селі Бережанка Чеме-

повернутися додому та зайнятися господаркою. Але, пригадую це було третього чи четвертого вересня, приходить до нашого обійстя листоноша з конвертом у руці, а там – доленосне для мене повідомлення. Читаю й власним очам не можу повірити: мене запрошують на повторне складання іспитів. Гадав, хлопці розіграли, але глянув на зворотню адресу – там печатка навчального закладу, отож, не обман таки. Мерщій кинув речі у валізу та до Кам'янець-Подільського, зупивився в помешканні, яке винаймав під час вступної кампанії. Наступного дня з'ясувалося, що командування радянської армії вирішило замінити військових фельдшерів на цивільних, яких не вистачало. За три дні ми склали іспити й у нас розпочалися навчання, які тривали два роки. Після отримання диплома нас вже наступного дня відправили в новостворений на Хмельниччині навчальний центр для підготовки військових фельдшерів. Коли дісталися місця нашої дислокації, то там уже назбиралася майже сотня новоприбулих, випускників тодішніх медичних училищ. Провчився три місяці, розпочинаючи з вересня, а у грудні вже був на місці служби. Військова частина знаходилася на Закарпатті в містечку Берегово, там я замінив фельдшера-підполковника. Коли нашу частину розформували, то я вже виконував обов'язки старшого фельдшера дивізійного хлібозаводу. Саме тоді й виникла ідея вступати до медичного інституту.

Віднайшов підручники, познайомився з місцевими десятикласниками й розпочав штудіювати науки. Мав дозвіл без попередження відлучитися з частини, бо часто доводилося доправляти важкохворих до місцевої лікарні, от я цим і скористався та всту-

пив на підготовчі курси до медінституту. Спочатку вирішив вступати до Ленінградської військово-медичної академії, мене навіть відпустили на час складання вступних іспитів, але конкурс був надзвичайно великий. До речі, саме там я познайомився з колишнім завідувачем урологічного відділення Тернопільської обласної клінічної лікарні Олександром Семеновичем Ліценком, він також не пройшов конкурс. Згодом в Тернополі, коли зустрічалися, згадували той випадок. Мене підвела німецька мова, яку я ще у школі вчив, як завжди, одного бала не вистачило.

«ЩОБ МЕНІ НЕ ВАРТУВАЛО, АЛЕ МУШУ СТАТИ СТУДЕНТОМ САМЕ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО МЕДУНІВЕРСИТЕТУ»

– Але здаватися було не у моїх правилах. Отож наступним був Тернопільський медичний інститут, який обрав через те, що ближче від дому. Пригадую, як їхав на свою малу батьківщину під час десятиденної відпустки. Дорога саме пролягала через Тернопіль, вирішив зійти з потяга й познайомитися з інститутом. Адміністрація тоді була на першому поверсі «біологічного» корпусу, що на Театральному майдані. Знайшов приймальну комісію й мені запропонували вступати. Надзвичайно спокусила така пропозиція, до того ж Тернопіль мені дуже сподобався – весь у зелені, клумбах, де квітнуть троянди. Гадаю, щоб мені не вартувало, але мушу стати студентом саме Тернопільського медуніверситету. І слова дотримав – усі іспити склав на «добре» й цього було достатньо, аби витримати конкурс. Навіть батьки не знали про мої успіхи, лише руками від радості сплеснули, коли почули, що мені вдалося вступити до такого престижного вишу.

Вчитися було цікаво, хоча й нелегко. Нас було 220 осіб на першому курсі, ми познайомилися й почалося навчання. Серед професорсько-викладацького складу вишу зустрів висококваліфікованих фахівців, відданих своїй справі людей, доброзичливих, які всі знання й душу віддавали нам. Не можу назвати себе ретельним студентом, хоча беззаперечно виконував усі завдання, але меди-

ПРОФЕСОР ОЛЕГ КІТ:

намагався мене залишити після навчання на кафедрі, в ті часи це було можливо.

Але склалося інакше – я поїхав за скеруванням на рідну Хмельниччину. Це була номерна лікарня в селі Базалія, де працював знаний у тих краях лікар, родич відомого в радянські часи хірурга Чупрієнка. Взагалі ж сам медичний заклад мав гарну репутацію як серед місцевих мешканців, так і керівництва району. Закінчивши курси спеціалізації з хірургії я розпочав власну практику. Попрацював деякий час і тут оголосили, що з'явилося місце в аспірантурі, отож вирішив спробувати власні сили. Вступив без особливих труднощів, хоча було три претенденти. Три роки я провчився в очній аспірантурі й прийшов час кандидатської дисертації. Тему наукової роботи запропонував мій науковий керівник та перший ректор ТДМУ Петро Омелянович Огіє. Через два роки дисертація вже була, по суті, на фініші, я готувався до

ціна мене вабила, тож докладав усіх зусиль, аби здобути знання. З особливим трепетом нині згадую колишнього ректора нашого інституту, надзвичайно доброзичливу людину та висококласного спеціаліста Петра Омеляновича Огія. Не можу сказати чому, але він мене запримітив чи вирізнив серед інших студентів навіть коли я через два роки приїхав вступати до аспірантури. Петро Омелянович мене впізнав,

що з'явилося місце в аспірантурі, отож вирішив спробувати власні сили. Вступив без особливих труднощів, хоча було три претенденти. Три роки я провчився в очній аспірантурі й прийшов час кандидатської дисертації. Тему наукової роботи запропонував мій науковий керівник та перший ректор ТДМУ Петро Омелянович Огіє. Через два роки дисертація вже була, по суті, на фініші, я готувався до

Олег КІТ під час чинної військової служби в м. Берегово Закарпатської області (1959 р.)

ревецького району, що на Хмельниччині. А от щодо професій, то у п'ятдесяті роки минулого століття на піку популярності в наших краях була професія фельдшера, медсестри. Всі їхали вступати до Кам'янець-Подільського медичного технікуму, як тоді називали медучилища та коледжі. От, гадаю, нумо й собі спробую. Цей фах мене приваблював, можливо, через те, що в нашому селі фельдшером працював Семен – з вигляду кремезний чоловік, який і в будні, і в свята надавав медичну допомогу, отож серед моїх односельців був у великому пошанівку. Були в мене й друзі, які здобували цю професію, тому наприкінці закінчення школи я вже знав, куди подамся вчитися. Сімнадцятилітнім юнаком прибув складати іспити до Кам'янець-Подільського медичного технікуму, але вже на першому трапилося так, що «провалився». Нічого не залишалося, як

Олег КІТ серед однокурсників на випускному (1968 р.)

(Зліва направо): донька Анжела, син Андрій, племінниця Оксана (1979 р.)

навіть назвав моє прізвище. Хоча й може нічого дивного тут немає, бо я був активним студентом, не відмінником, але прагнув оволодіти професією, їздив та виступав на студентських конференціях в Києві, Дніпропетровську, брав участь у студентських наукових гуртках, зокрема, був старостою хірургічного гуртка, проводив операції різної складності у віварії на собаках. Коли приходив на клінічні кафедри у першу міську та тоді ще обласну лікарню, то не пропускав можливості щоразу «помитися» на операцію. Всі мої одногрупники знали, що я в перших лавах. Доля подарувала мені чудове знайомство з професором, завідувачем кафедри топографічної анатомії Георгієм Олександровичем Русановим, який прищепив мені любов до наукової праці. Він навіть

захисту, а тут така сумна історія з ректором. Довелося шукати нового керівника. Але доля мені знову усміхнулася, бо отримав в керівники чудову людину, яку вважаю своїм наставником і добрим другом – професора, завідувача кафедри загальної хірургії Анатолія Антоновича Герасименка. 1974 року на вченій раді в Івано-Франківському медінституті я захистив кандидатську дисертацію на тему: «Порушення моторної і секреторної функції шлунка і їх корекція у хворих на виразкову хворобу до і після операції». Розпочав роботу на посаді асистента кафедри факультетської хірургії, яку після професора Огія очолив відомий хірург, професор, що прибув до нас з Вінницького медінституту, – Григорій Олександрович Сардак.

«ХІРУРГІЯ – СПРАВА ВСЬОГО МОГО ЖИТТЯ»

У ті роки саме відкрили другу міську лікарню, створили там хірургічне відділення й наша кафедра стала однією з перших клінічних баз цього медичного закладу. Там пропрацював аж до 1980 року – проводив різні оперативні втручання на шлунково-кишковому тракці, артеріальних і венозних судинах. Скільки їх було – важко злічити, адже потік пацієнтів тоді був дуже великий. Ми оперували з вівторка до п'ятниці, по кілька операцій на день. Якщо нині кажуть про низьку хірургічну активність на другому рівні надання меддопомоги, то в нас було навпаки. Оперував активно, а за складних випадків у районних лікарнях виїздив на місце події в складі виїзних бригад, крім того, чергував по області як ургентний хірург. Якщо районна лікарня просила про допомогу, ми виїжджали на санавіації.

АЛЖИРСЬКИЙ ПЕРІОД

Є ще один, цікавий період у моєму житті, коли довелося спробувати власні сили, так би мовити, у зарубіжній медицині. У мене характер максималіста та оптиміста, кожного разу хочеться долати якусь нову вершину, бо ж науковці довели, що вдосконаленню особистості немає меж. Якось познайомився з хірургом, який працював деякий час у клініці в Алжирі. В мене вже нарізало бажання й собі випробувати свої сили – подивитися, як тамтешні хірурги працюють, як люди живуть не у «совку», бо ж, незважаючи на радянську пропаганду, й до нас доходили чутки про те, що є інше життя.

(Зліва направо): **однокурсник Володимир ШЕМЧИШИН, професор Микола СКАКУН, професор Леонід ХОРОМСЬКИЙ, професор Олег КІТ** (2007 р.)

сулату, де «відмічалися» та щомісяця їздили, щоб отримати зарплатню. Вперше там і побачив великі магазини – супермаркети, де повнісінько всіляких продуктів, вибирай, що хочеш. Для нас це було надзвичайною дивиною, бо ж звикли до напівпорожніх полиць у радянських гастрономах.

Мене призначили лікарем-хірургом у хірургічну клініку, де було два відділення – жіноче та чоловіче, бо це мусульманська країна. Два роки працював у чоловічому відділенні, а останній рік – у жіночому, де також перебували й діти. Три роки, проведених в Алжирі, вважаю найбільш продуктивними, це особлива школа, аби випробувати себе у професії. Мав змогу проводити операції різної складності, бо у нас це було майже неможливим. Знаєте, кожен хірург завжди мріє сам стояти, як

якщо було все гаразд, людина приходила на сьомий день, аби зняти шви, й надалі лікувалася в домашніх умовах. Щодо недуг, то найбільш поширеною патологією були захворювання печінки та жовчних шляхів, особливо у жінок, що вважалося радше «нормою», ніж винятком. У мене було по три операції практично щодня, з вівторка до п'ятниці. Хоча проводили й інші оперативні втручання – резекції шлунка, флектомії, операції з приводу черевних і пахових кил, по суті, такі ж, як і в нас. Хочу зауважити, що ми оперували за радянськими методиками, а у клініці працювала інтернаціональна команда, практикував навіть хірург з Англії, але індуся за національністю. Втім, хочу зауважити, що вони чомусь популярністю в місцевих мешканців не користувалися, всі йшли до радянських хірургів, як вони їх називали «де сов'єтк». Узагалі наші спеціалісти працювали тоді по всій Африці – в Алжирі, Тунісі, Марокко, бо у Міністерстві охорони здоров'я створили цілий відділ, який займався цим напрямом. Радянському керівництву була вигідна така «співпраця», адже держава заробляла чималі кошти, а нам виплачували, по суті, копійки, і то не валютою, а карбованцями. Хоча, зізнаюся, це були на той час доволі добрі кошти, бо за три роки праці в Алжирі я заробив те, на що у Радянському Союзі треба було п'ятнадцять. Пригадую, як придбав тоді новеньку «Волгу», це було авто преміум класу, як на ті часи, приїхав у село до батьків, а всі бігли дивитися, що то за диво.

«ЦЕ ПЕРШИЙ ПІДРУЧНИК ДЛЯ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР В УКРАЇНІ»

– **Олеже Миколайовичу, кожний життєвий рубіж у вас наповнений цікавими подіями, нелегкою хірургічною практикою. Ви очолювали кафедру хірургії факультету післядипломної освіти ТДМУ**

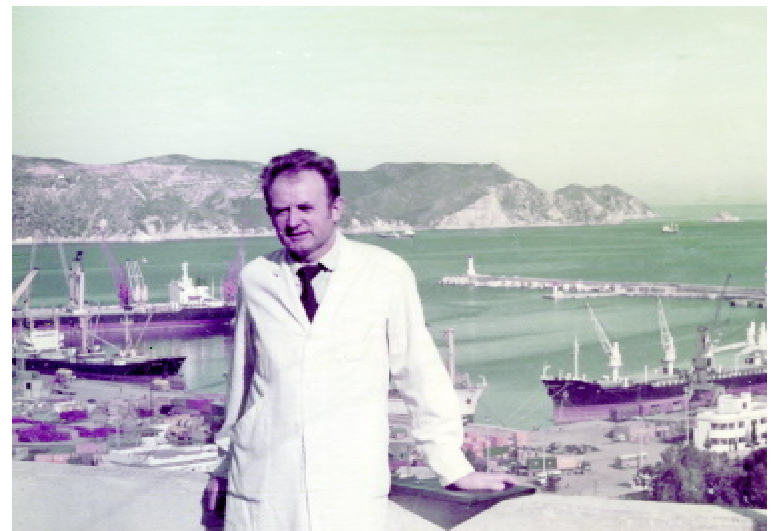
та ННІ медсестринства, працювали головним хірургом управління охорони здоров'я. А яке місце у ньому займає наукова царина?

– До лав науковців нашого університету ввійшов з чималим багажем – нині це понад 250 друкованих праць. Сфера моїх наукових інтересів – діагностика та лікування хворих на виразкову хворобу шлунка та дванадцятипалої кишки, жовчнокам'яну хворобу та їх ускладнення. Це тема, яка з легкої руки Петра Омеляновича Огія стала благодатним підґрунтям для подальших наукових досліджень та переросла у докторську дисертацію «Проблема діагностики і хірургічного лікування виразкової хвороби шлунка». Проблема патології шлунково-кишкового тракту стала, можна сказати, темою мого життя, яку вивчаю вже впродовж багатьох років. Я співавтор підручника для студентів вищих навчальних медичних закладів 3-4 рівня акредитації «Хірургія». Але написав і власні підручники «Хірургія», «Невідкладні стани в хірургії», «Медсестринство у хірургії» (для студентів медичних навчальних закладів 1-2 рівня акредитації), «Профілактика ускладнень лапароскопічної холецистектомії» та інші. Намагався поєднати країці традиції вітчизняної хірургічної школи та сучасні досягнення цієї науки. Розділи підручників присвячені питанням асептики та антисептики

ся навчальної програми для бакалаврату з медсестринства, але, як з'ясувалося згодом, мій підручник став у нагоді не лише медсестрам, а й усім студентам, навіть тим, які навчаються на третьому курсі медичних вишів 3-4 рівня акредитації та вивчають дисципліну «загальна хірургія». Книги розійшлися всією Україною, навіть моя внучка за нею навчалася. Зараз знову працюю над черговим перевиданням.

– **Цікаво почути вашу думку щодо нововведень МОЗ України – створення госпітальних округів, оптимізацію ліжкового фонду та зменшення ліжко-днів, скорочення штату спеціалістів....**

– Звісно, не можу стояти осторонь та уважно стежу за подіями в охороні здоров'я. Те, що реформи галузі необхідні, – факт беззаперечний, адже часи змінилися, світ медицини зробив значний поступ вперед і ми, звісно, не можемо вже жити за системою Семашка. До того ж кількість мешканців України невинно зменшується. Останніми роками статистика зафіксувала від'ємний приріст населення, тобто, більше людей помирає, ніж народжується. Тому цей факт маємо взяти до уваги. І коли йдеться про зменшення ліжко-місць, то й справді лікарні вже не потребують такої кількості, як це було колись. Отож маємо створити сучасні стратегії в цьому питанні, бо виконання дії завжди диктує ситуація. Але щоб

Кандидат медичних наук Олег КІТ під час відрядження в Алжирі (1984 р.)

в медсестринській практиці, профілактиці внутрішньолікарняної інфекції, рановому процесу, трансфузіології, наданню невідкладної медичної допомоги, виконанню маніпуляцій та індивідуальному догляду за хворими в спеціалізованих хірургічних відділеннях. Це підручники для медичних сестер в Україні. Історія їх створення сягає часів запровадження в нашому ННІ медсестринства бакалаврату. Згадалося, як колишній ректор, професор Леонід Якимович Ковальчук доручив мені написати підручник, власне, для молодших медичних спеціалістів, зокрема, бакалаврів. Обсяг сягнув 350 сторінок. Хочу зауважити, що в Україні таких навчальних книг тоді не було, отож мені довелося самому, як кажуть, торувати шлях. Намагався створити таку книгу, матеріал якої був би доступним для студентства та не загромаджений зайвою термінологією й легко сприймався. Дотримував-

досягти успіху в цих інноваціях, повинні подолати чи не головного ворога наших бід в медицині – корупцію, в якій, на жаль, потопає наша галузь. Це і є чи не головна причина усіх негараздів.

– **Зважаючи на Ваш багатий досвід у хірургії, що порадили б тим, хто мріє стати хірургом?**

– Це професія, яку, на мій погляд, вищі сили вкладають тобі в руки. І вже завдання людини, як вона цим розпорядиться. Цей фах треба дуже любити, не спати ночами, залишати все й мчати за першим викликом, до автоматизму відточувати майстерність. Тому до цього молодому хірургу треба бути завжди готовому. Працювати щодня, прагнути до пізнання нового та вдосконалюватися. У хірургії немає ні свят, ні вихідних. Гарний хірург – це талановита та організована людина.

(Продовження на стор. 7)

Під час занять з анатомії на першому курсі Тернопільського медінституту (1962 р.)

Дуже хотів все власними очима побачити. Нині здається, що не так просто було потрапити, але все складалося доволі легко – наш інститутський відділ кадрів саме набирив фахівців на ці вакансії. Міністерство охорони здоров'я дало певну квоту в нашу область і так з'явилася можливість поїхати до Алжиру. Підписав контракт на три роки. Оселилися з дружиною та ще двома родинами в місті Скікда, недалеко від радянського кон-

капітан на кораблі, біля штурвала, а не перебиватися апендикотоміями та вряди-годи більшими операціями. В Алжирі така можливість була. Я доволі швидко завоював авторитет і до мене навіть вишикувалася черга на операції. Скікда – це дуже велике місто й потік хворих там надзвичайно великий. На третій-четвертий день після оперативного втручання ми виписували пацієнта на амбулаторне лікування, як це й у нас нині практику-

ТЕТЯНА СІМОРА: «ВДЯЧНА ВИКЛАДАЧАМ ЗА ОТРИМАНІ ЗНАННЯ ТА НАВИЧКИ»

Студентка 6 курсу медичного факультету Тетяна Сімора не раз брала участь у Всеукраїнських студентських олімпіадах з різних дисциплін, де демонструвала відмінні знання й здобувала призиви місця. Зокрема, за результатами другого етапу Всеукраїнської олімпіади з ендокринології, що відбулася в квітні на базі нашого університету, Тетяна посіла перше місце.

— Загалом за роки навчання в ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського я була учасницею шести Всеукраїнських студентських олімпіад, низки науково-практичних конференцій, а також Міжнародних медичних конгресів студентів та молодих вчених, які щороку організовує наш університет. Всі ці заходи сприяють підготовці висококваліфікованих фахівців, компетентних і відповідальних. Також це обмін досвідом, корисною інформацією, а ще — нові позитивні враження, — розповіла Тетяна.

— У школі ви теж брали участь в олімпіадах?

— І в школі — Почаївській ЗОШ І-ІІІ ст., і в Кременецькому медичному училищі ім. Арсена Річинського, куди вступила після 9 класу. Батьки завжди всіляко підтримували моє прагнення до знань, заохочували брати участь і в олімпіадах, і в конкурсах. Я здобувала призиви місця в Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика, мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, на 4 курсі медучилища посіла друге місце у Всеукраїнському конкурсі професійної

майстерності медичних сестер. Здобувши фах медсестри та отримавши диплом з відзнакою, вступила на 2 курс ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського.

— Медицина цікавила вас змалку?

— Ні, в дитинстві я не хотіла бути медиком, хоча в нашій родині ця професія, можна сказати, спадкова. Моя мама та тітка — висококваліфіковані медсестри, мамин брат — фельдшер. Мене ж медицина не приваблювала, бачила якою втомленою приходила з роботи мама, особливо після нічних чергувань. Вона працювала в лікарні у відділенні педіатрії. І дорослі, яких болять, бувають роздратовані, неспокійні, що вже казати про дітей! «Хворі діти потребують подвійної уваги, співчуття, турботи, від цього великою мірою залежить результат лікування», — казала мама. Я з нею погоджувалася, але не гадала, що медицина стане й моїм покликанням. У шкільні роки підлітки зазвичай хочуть бути акторами, стюардесами, льотчиками... Я ж бачила себе журналістом. Потім моя думка змінилася і у 8 класі захотіла стати прикордонником. Навіть не знаю, звідки така ідея з'явилася, але носилася з нею мов з писаною торбою. Натомість батьки радили вступати до педагогічного, а ще краще — до медичного училища. Були сльози, бо на той час медиком я себе не уявляла, але подала документи та вступила до Кременецького медучилища. На першому курсі нам викладали шкільну програму, яка мені завжди легко давалася, на другому розпочалися медичні дисципліни. Їх вивчення вимагало більшого терпіння та наполегливості. Спочатку було складно, але з кожним заняттям моя зацікавленість медициною зростала, я сумлінно вчилася й дедалі більше перекону-

валася, що не помилилася з вибором професії, що саме медицина — моє покликання. Закінчуючи 4 курс, знала, що хочу вчитися далі, щоб здобути вищу медичну освіту. І вже свідомо, а не за порадою батьків, подала документи до ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського.

Щоб вступити на 2 курс навчання зі спеціальності «лікувальна справа», слід було скласти іспит з біології. З тестами впоралася успішно, але місце державного замовлення було лише 15, а заяв від вступників надійшло понад 160. Тобто майже 10 осіб — на одне місце. «Вступлю — буду вчитися, а ні — то піду працювати», — казала собі, з нетерпінням чекаючи дня, коли оприлюднять результати вступної кампанії. І ось він настав. Коли побачила, що є другою в списку рекомендованих до зарахування — спочатку очам не повірила, а вже за мить радості не було меж. Вступ до ТДМУ означав початок нового етапу в моєму житті: навчатимуся в провідному медичному виші України.

— Час збігає швидко. Нині ви студентка останнього, випускного курсу. З майбутньою спеціалізацією вже визначилися?

— Коли вступала до ТДМУ, бачила себе в майбутньому акушером-гінекологом. Однак за роки навчання відкрила для себе низку інших чудових лікарських спеціальностей, які теж припали до душі. А загалом лікар — це не ремісник, що знає лише свою вузьку спеціальність. Запам'яталися слова завуча кафедри хірургії №1, доцента Володимира Борисовича Добродородного: «Розумний лікар знає свою галузь медицини, а мудрий лікар досконало знає свою галузь і добре орієнтується в інших». Узагалі в нашому університеті працює багато чудових викладачів, яким вдячна за отримані фахові знання та

навички. Бо це база, основа, фундамент успішної роботи в медицині. Дуже подобається спеціальність «хірургія». Після 4 курсу мала практику, зокрема, у відділенні нейрохірургії. «Хвостиком» бігала за досвідченими лікарями: ходила з ними на перев'язки, оглядала пацієнтів, аналізувала МРТ-знімки. Мені також дозволили бути присутньою під час операцій, а згодом навіть асистувати. Це була чудова можливість застосувати отримані знання й уміння на практиці. З терапевтичних дисциплін улюбленими є ендокринологія, неврологія та інфекційні хвороби.

— Студентські олімпіади — це теж безцінний досвід. З котрого курсу берете в них участь?

— Із третього курсу. Запам'яталися, зокрема, перші олімпіади з фармакології, патанатомії. Патологічна анатомія — надзвичайно цікава наука. Збагнула це, коли стала студенткою ТДМУ.

— Цьогоріч ви перемогли на Всеукраїнській олімпіаді з ендокринології, а на Всеукраїнській студентській олімпіаді з дисципліни «інфекційні хвороби», що відбулася на базі кафедри інфекційних хвороб Одеського національного медичного університету, були нагороджені дипломом за найкращий збір анамнезу. Як готувалися до них?

— Активно. Дуже вдячна викладачам, які мені допомагали, зокрема, завідувачу кафедри внутрішньої медицини №1, професору Надії Василівні Пасечко, доценту Людмилі Валеріївні Наумовій.

— Що запам'яталося особливо?

— Другий тур олімпіади з ендокринології передбачав курацію хворого з використанням інтерактивної дошки в навчально-практично-

му центрі стимуляційного навчання. В Україні він один з кращих і студентів з інших вишів навіть завидки брали. Мене ж переповнювала гордість за альма-матер, де створені прекрасні умови для навчання й здобуття студентами необхідних практичних навичок.

— Навчання у вас на першому місці. Але зараз канікули. Як відпочиваєте?

— Кажуть, відпочинок — це зміна діяльності. Працюю у відомому медичному центрі медіа-менеджером. Робота цікава, творча, динамічна й мені до вподоби, адже я люблю писати. Свої літературні здібності реалізую, беручи також участь у проєкті «Обличчя ТДМУ», в рамках якого за підтримки керівництва нашого вишу студенти створили глянцевою журнал «UNITIME», де йдеться про найцікавіші події в житті альма-матер. До слова, олімпіади — це не лише праця, а й відпочинок, можливість побувати в інших університетах, містах, познайомитися з гарними та розумними людьми. Я ж бо не прихильник пасивного відпочинку. Коли маю вільний день — їду до батьків, щоб побути з ними, поспілкуватися з молодшим братом Дмитром. А ще хоча б раз на місяць влаштовую собі побачення зі Львовом. Дуже люблю це місто, його особливу атмосферу. Хоча жити там не хотіла б. Є міста, куди хочеться приїжджати, але коли залишаєшся надовше, місто перестав бути твоїм улюбленим. Воно стає буденним. А ще канікули — прекрасний час для заняття на курсах англійської мови.

— Ваш улюблений вислів?

— Або робиш, або не робиш, ніякого «спробую» чи «намагатимуся». Тобто, якщо берешся за справу, то роби її добре та доводь до кінця.

Лідія ХМІЛЯР

ВІТАЛЬНЯ

ОЛЕГ КІТ: «ХІРУРГІЯ — СПРАВА ВСЬОГО МОГО ЖИТТЯ»

«РОДИНА — ДЖЕРЕЛО НАТХНЕННЯ У МОЄМУ ЖИТТІ»

— Упродовж життя нас супроводжують люди, які допомагають долати труднощі, перепони, вселяють віру в успіх. Хто для вас був таким джерелом?

— Звісно, це батьки, які завжди підтримували мої ідеї, раділи моїм маленьким перемогам в юності та досягненням у більш зрілому віці, а згодом — моя дружина. З нею познайомився на другому курсі інституту, ми дружили під час навчання, а одружилися після закінчення інституту. Я поїхав на Хмельниччину, а вона також отримала скерування в цю область, але в інший район. Якоюсь приїхали на зустріч випускників, і саме тоді освідчився моїй другій половинці. Через рік побралися. Нині Оксана Миколаїв-

Професор Олег КІТ зі студентами (2004 р.)

на працює в Центрі первинної медико-санітарної допомоги сімейним лікарем, у неї багато вдячних пацієнтів, вона користується авторитетом у колег. Тішуся, що вона добрий лікар і, звісно, чудова дружина. Ми виростили двох дітей: донька — доцент кафедри внутрішньої медицини №1 Анжела Олегівна Боб, син також

закінчив наш університет, мешкає в Одесі та займається підприємницькою діяльністю. Онучка теж закінчила ТДМУ.

— Що зігриває душу вільної хвилини?

— Особливих захоплень у житті не набув, бо воно в мене й так насичене подіями, але медичними. Не можу жити без наукової

роботи, увесь час щось пишу, редагую, перевидаю, ото і є моє хобі. Щоправда, маю одну справу, як мовиться, для душі. Останніми роками займаюся організацією зустрічей випускників. 1986 року під час трагічного випадку загинув наш староста групи Олексій Білоус, світла йому пам'ять, я саме був за кордоном, коли почув цю звістку. Він нас організовував кожні п'ять років, тому цю місію доручили мені. Відтоді я цим займаюся. Остання зустріч відбулася місяць тому, до речі, попередні та наступні випуски нашого вишу вже не проводили зустрічей. Ми ж побачилися, приїхало чимало моїх колишніх однокурсників, одному з них уже 85 років. Це приклад того, що студентська дружба — найміцніша.

— Як виникла ідея навіть невеличку книжечку з цього приводу видати? Це, напевно, вперше в історії навчального закладу?

— Це було ще під час минулої

зустрічі, тобто, шість років тому. Якоюсь у мене з'явилася думка: а чому б не створити невеличке, але друковане видання про наш випуск, згадати всіх поіменно, з невеличкими фрагментами з біографії? У нас була спільна світлина, а інформацію про кожного я зібрав. Так з'явилася книжечка з передмовою та побажаннями колишнього ректора, професора Леоніда Якимовича Ковальчука. Довелося видавничою справою зайнятися, знайти світлини кожного випускника, чимало часу це зайняло, але така робота принесла мені неабияке задоволення. Кожному, хто прибув, я вручав цей символічний спомин нашої студентської юності як нагадування про найкращі роки життя.

— Що у житті для вас було найголовнішим?

— Проживши життя, не втратити порядність, а зберегти честь і совість, робити людям добро.

Лариса ЛУКАЩУК

..... ДО 115-Ї РІЧНИЦІ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТА 25-РІЧНИЦІ З ДНЯ СМЕРТІ ПРОФЕСОРА О. Т. ХАЗАНОВА

СПРАВЖНІЙ НАУКОВЕЦЬ, НЕБУДЕННА ОСОБИСТІСТЬ, ПЕДАГОГ ВИСОКОЇ ПРОБИ

Професор, завідувач кафедри патологічної анатомії, представник Ленінградської (тепер Санкт-Петербурзької) школи патологів Онисим Тимофійович Хазанов... Він залишився в наших спогадах як справжній науковець, цікава, небуденна особистість, педагог високої проби. Професорові були притаманні багатогранність і глибина наукових інтересів, такі прекрасні людські якості, як шляхетність, поважне ставлення до людей, висока відповідальність та працездатність, завдяки яким досягнув визнання в наукових колах. Як відомий патолог, брав безпосередню участь у роботі всесоюзних і республіканських з'їздів, головував на клініко-патологоанатомічних конференціях.

Він не лише читав курс патологічної анатомії, передбачений програмою, але й уміло вплітав у лекції приклади з практики, власні трактування морфологічних спостережень і теоретичних положень визначних вчених О.І. Абрикосова, І.В. Давидовського, М.В. Скліфосовського, Ю.Ю. Дженалідзе, П.С. Сіповського, Д.С. Саркісова, впливав на свідомість студентів, формувал переконання — вони мовби ставали іншими, маючи перед собою приклад високого професіоналізму, інтелігентності, шляхетності, мудро, стриманого та спокійного викладача. Його голос, з гарними чіткими інтонаційними переливами, спокійною й впевненою манерою викладу, стриманість у жестах створювали атмосферу, яка мала всі ознаки академічної, її доповнювала добра аура самого лектора. Все це було віддзеркаленням його участі в літературному гуртку військово-медичної академії. За розповідями Онисима Тимофійовича, його члени писали прозові та поетичні твори, декламували колегам, дискутували та дослухалися критичних зауважень. Щоденно вранці професор прогулювався понад озером, обдумував зміст

лекції або теми нової наукової розробки. Мав честь слухати лекції професора, будучи студентом третього курсу. Лекційний курс професор читав особисто. Всі аспіранти, асистенти та доценти кафедри зобов'язані були не лише прослухати лекцію, а й висловити власну думку щодо нових наукових положень, а також допущених помилок. Якщо не було зауважень, то вважалося, що ви на лекції не були присутні.

Одного разу після лекції, що стосувалася патоморфології компенсаторно-приспосувальних процесів, я звернувся до нього з проханням дозволити працювати в науковому гуртку кафедри. Онисим Тимофійович запитав, що саме мене цікавить. Відповів, що хочу вивчити патоморфологію посмугованих м'язів при поліомієліті. Хазанов О.Т. не підтримав цієї ідеї, зауваживши, що летальність на поліомієліт у наш час не зустрічається. На його думку, бажано вивчити компенсаторно-приспосувальні зміни посмугованих м'язів при хронічній правшлуночкової серцевій недостатності. Свої перші дослідження в цьому напрямку я виконав за керівництва інтелігентної, ерудованої, мудрої та доброзичливої доцента Л.М. Давидової. В результаті цей матеріал, з вказівкою на моє авторство, професор виклав у монографії «Патологическая анатомия и некоторые вопросы патогенеза легочного сердца».

Онисим Тимофійович і понині залишається в пам'яті наукової спільноти своїми чисельними статтями, монографіями та посібниками. При написанні наукових праць він був вимогливим не лише до себе, а й співробітників кафедри. Пригадую, як прискіпливо й виважено він корегував статті. Наступного ранку потрібно було її подати віддрукованою на друкарській машинці з врахуванням усіх зауважень. Відтак починалася нова корек-

ція тексту. І так декілька днів поспіль. Одного разу я не витримав і запитав, скільки ж можна ще правити. Відповідь була така: «Лев Толстой переписував «Війну і мир» сім разів, а ти не Лев Толстой». Враховуючи його ідею та корекцію тексту, я позначав його як першого співавтора. Але він викреслював своє прізвище зі списку авторів, обгрунтовуючи тим, що це його обов'яз-

ки як завідувача та професора. А ще він запровадив такий звичай: кожного понеділка я повинен був відвідувати, який художній твір або наукову статтю прочитав і висловити своє ставлення до прочитаного.

Народився Онисим Тимофійович 28 серпня 1903 року в м. Смоленську в родині дрібного торговця. Після завершення навчання в гімназії вступив у державний інститут медичних знань, який закінчив 1928 року. Займався патологічною анатомією почав ще в студентські роки під керівництвом професора Ф.Ф. Сисоєва. Після закінчення інституту працював дільничним лікарем в Шугозерському (тепер Тихвинський) районі Ленінградської області та прозектором Обухівської лікарні. (1930-1934 рр.) В інтернатурі навчався (1930-

1932 рр.) у патологоанатомічному відділенні лікарні імені Боткіна — однієї із найбільших лікарень Ленінграда, під керівництвом Ф.Ф. Сисоєва та Б.Ф. Малишова. Одночасно, з 1932 до 1940 року, обіймав посаду асистента кафедри патанатомії III Ленінградського медичного інституту, якою керував проф. С.С. Вайль. З 1940 до демобілізації 1954 року вся його наукова та практична діяльність була пов'язана з військово-морською медичною академією: асистент, доцент (1946); професор (1948); полковник медичної служби (1950), завідувач кафедри патанатомії й водночас начальник 606-ї патологоанатомічної лабораторії Тихоокеанського флоту. 1947 року йому було присуджено науковий ступінь доктора медичних наук за матеріалами монографії «Патологическая анатомия и патогенез хронической неспецифической пневмонии». 1948 року ця монографія була відзначена премією на конкурсі узагальнення медичного досвіду під час війни 1941-1945 рр. Після демобілізації працював головним позаштатним патологоанатом Архангельської області (1954-1956 рр.), головним патологоанатомом п'ятого військово-морського Тихоокеанського флоту (1953-1954 рр.), завідувач кафедри патанатомії Архангельського медичного інституту (1954-1956 рр.).

Багаторічна (1960-1972рр.) науково-педагогічна діяльність професора О.Т.Хазанова пов'язана з ТДМУ на посаді завідувача кафедри патологічної анатомії, яку він прийняв після від'їзду на постійне місце проживання до Одеси першого завідувача, доцента М.Й. Вальчука. Уся наукова та організаційна енергія Онисима Тимофійовича була спрямована на поповнення кафедри новими науковими кадрами, організацію патологоанатомічної служби області, створення наукового товариства патологоана-

томів Тернопільської й Хмельницької області, удосконалення навчально-наукового процесу.

Наукові інтереси О. Т. Хазанова були спрямовані на опрацювання питань патанатомії хвороб легень (передусім — хронічних обструктивних), легеневого серця, патологоанатомічної діагностики інфекційних хвороб, вегетативної автономної нервової системи, туберкульозу, вогнепальних поранень, питань організації прозекторської справи. Він описав морфогенез легеневого серця при туберкульозі, вадах серця й визначив роль скелетних м'язів і діафрагми в регуляції кровообігу за умов патології.

Онисим Тимофійович Хазанов автор майже 130 наукових праць з різних розділів патанатомії, в тому числі шести монографій та двох посібників. Основними науковими працями є: «Патологическая анатомия и патогенез хронической неспецифической пневмонии» (1947), «Хроническая неспецифическая пневмония» (1964), «Патологоанатомическая характеристика важнейших заболеваний легких» (1965), «Патологическая анатомия и вопросы патогенеза легочного сердца» (1971), «Руководство по патологоанатомической диагностике важнейших инфекционных заболеваний человека» (1980), «Руководство по секционному курсу» (останнє 3-є його видання 1984 р.).

Після виходу на пенсію О.Т.Хазанов деякий час жив у Ленінграді, брав активну участь у роботі Ленінградського патологоанатомічного наукового товариства. Згодом виїхав на постійне проживання до доньки в Ізраїль. Помер 1993 року в м. Тель-Авів (Ізраїль).

Ярослав БОДНАР,
завідувач кафедри патологічної анатомії із секційним курсом і судовою медициною, професор ТДМУ

АКАДЕМОБМІН

ХАРКІВСЬКІ СТУДЕНТИ ПРОЙШЛИ ЛІТНЮ ПРАКТИКУ В ТДМУ

Цього року вже вдруге в рамках програми академічного обміну Тернопільський державний медичний університет імені І.Горбачевського гостинно прийняв на місячну літню практику студентів медичного факультету Харківського національного медичного університету.

Студентки четвертого курсу Аліна Лесна, Вікторія Квітко та Тетяна Гаврилова мали можливість у найкращих лікувальних закладах Тернополя ознайоми-

тися з базами хірургічного, терапевтичного, педіатричного та гінекологічного відділень. Особливе захоплення у дівчат викликало заняття в навчальному центрі малоінвазивних оперативних технологій ТДМУ під керівництвом асистента Костянтина Походуну, де вони здобули унікальний практичний досвід

за допомогою сучасних муляжів із симуляторами.

У центрі симуляційного навчання нашого університету майбутні лікарі ознайомилися з основами стимуляційного навчання та його перевагами, а також на практиці спробували свої сили у наданні допомоги під час відпрацювання практичних навичок у конкретній невідкладній ситуації.

Велике зацікавлення наших гостей викликав анатомічний музей на кафедрі анатомії людини. Доцент кафедри Борис Ремінецький провів для студентів цікаву екскурсію з детальним поясненням особливостей унікальних препаратів.

У вільний час студенти відвідали етногалерею «Спадок», де Наталія Волощук розповіла про

історію української вишивки та територіальні особливості національних стрів.

Студентки з Харкова щиро подякували кураторам — доценту Надії Яремі, професору Олександрові Шідловському, доценту Олександрові Франчуку та асистенту Емілії Бурбелі за цікаву та насичену практику, здобуті знання й практичні навички, а також незабутні враження та щире спілкування з новими друзями. Добрими враженнями від нашого рідного Тернополя та ТДМУ дівчата обіцяли радо поділитися зі своїми друзями та рідними вдома.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ВСТУПНА КАМПАНІЯ ЗАСВІДЧИЛА ЗРОСТАЮЧУ ПОПУЛЯРНІСТЬ ТДМУ

З першого дня вступної кампанії, яка стартувала 12 липня, абітурієнти активно подавали заяви та документи для вступу на навчання в ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського. Зареєструвавши свій електронний кабінет в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО), вступники на 1 курс денної форми навчання на основі сертифікатів ЗНО подавали заяви в електронній формі, претенденти на ліцензійні місця для навчання на основі диплома молодшого спеціаліста, – особисто.

– Вступна кампанія була успішною, – розповів відповідальний секретар приймальної комісії ТДМУ, кандидат хімічних наук, доцент Григорій Загричук. – Приємно, що серед абітурієнтів – представники усіх областей України, а це свідчить про авторитет і зростаючу популярність ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського на всьому українському рівні.

Цьогоріч на лікарські спеціальності «Медицина» та «Стоматологія» могли вступити лише ті абітурієнти, які набрали як мінімум 150 балів за результатами ЗНО з конкурсних предметів – біології, хімії, математики або історії України. Таким чином, уже на етапі вступу майбутні медики мали довести власні здібності, високу мотивацію та спроможність стати високоосвіченим професіоналом. Мета нововведення – відібрати найкращих. І хоча про вимогу мінімального проходного балу попередили заздалегідь, деякі абітурієнти, маючи менше 150 балів за результатами ЗНО з профільних

дисциплін, все-таки надсилали заяви про вступ зі свого електронного кабінету. Після перевірки достовірності поданих даних приймальна комісія відмовила їм у реєстрації, бо такі умови прийому, затверджені МОН, зазначив Григорій Ярославович.

Сільський коефіцієнт цьогоріч нараховується випускникам, які здобули повну загальну середню освіту в школах на території сіл та які зареєстровані в селі не менше двох років до дня подачі заяви про вступ до вишу. Сканкопії документів, що підтверджують реєстрацію у селі (приміром, витяг з будинкової (домової) книги чи довідка з обласного відділу обліку та моніторингу інформації про реєстрацію місця проживання Державної міграційної служби з інформацією з картки реєстрації місця проживання одного з батьків) вступники завантажували в електронний кабінет. Хто з тих чи інших причин не міг створити свій електронний кабінет, бо, приміром, не мав доступу до комп'ютера та інтернету, звертався до консультаційного центру допомоги абітурієнтам ТДМУ, де надали необхідну допомогу в реєстрації електронних кабінетів і подачі документів для вступу.

– Традиційно лідером за кількістю поданих заяв є медичний факультет, – розповів відповідальний секретар приймальної комісії. – Заяв для вступу на навчання на медичному факультеті надійшло понад 2100. На друго-

му місці – фармацевтичний факультет: майже 1100 заяв на денну форму та понад 250 заяв на заочну. На третьому – стоматологічний. Кількість заяв, поданих вступниками на спеціальність «Фізична терапія, ерготерапія» теж перевищує торішній показник, що свідчить про її зростаючу популярність.

Як відомо, з нового навчального року ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського першим в Україні розпочне готувати парамедиків – фахівців, які самостійно або під

Для ще однієї категорії вступників, які, маючи диплом молодого спеціаліста чи бакалавра, прагнуть стати студентами ТДМУ, щоб здобути вищий освітній рівень, медичний факультет, традиційно, теж поза конкуренцією. На 2 курс за так званим нормативним або скороченим терміном навчання заяви подали 219 осіб (кількість ліцензійних місць на навчання – 60). Стоматологічний факультет: 48 заяв за наявності 39 місць. На денну форму навчання на фармацевтичному факультеті подано 18 заяв за наявності 13 місць. Для прийому зі скороченим терміном навчання на фармацію подано 280 заяв (кількість місць – 120).

Від вступників на 2 курс зі спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» для здобуття освітнього рівня «бакалавр» надійшло 33 заяви, для здобуття освітнього рівня «магістр» – 8 заяв. Кількість заяв (знову ж таки) переважає кількість ліцензійних місць на навчання.

7 липня завершився прийом документів на заочну (дистанційну) форму навчання для абітурієнтів фармацевтичного факультету та навчально-наукового інституту медсестринства як структурного підрозділу ТДМУ. Абітурієнти, які вступали на основі сертифікатів ЗНО, електронні заяви подали до 18 години 26 липня.

З впровадженням нових правил випускники не подають документи особисто в паперовому вигляді, тому черг під дверима приймальної комісії не було.

– Ажітаж спостерігався лише в перший день вступної кампанії – 12 липня, – зазначила заступник відповідального секретаря

приймальної комісії, доцент кафедри клінічної імунології Юлія Данилевич. – Тоді приймальна комісія прийняла 120 заяв від абітурієнтів з дипломами молодшого спеціаліста, які зобов'язані особисто подати документи в паперовому вигляді.

1 серпня оприлюднено рейтинговий список вступників, які вступали на основі сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання, з повідомленням про отримання чи неотримання ними права здобувати вищу освіту за державним або регіональним замовленням. Абітурієнти, які побачили себе в списках рекомендованих до зарахування на бюджетну форму навчання, до 18 години 6 серпня подали оригінали всіх необхідних документів. У контрактників оригінали документів приймають до 17 серпня, але більшість поквапілася подати їх вже на початку місяця.

– Цілком задоволена ходом цьогорічної вступної кампанії, – поділилася враженнями абітурієнтка Тетяна. – Електронний вступ – це дуже зручно. Заяву я подала в режимі он-лайн з домашнього комп'ютера, система ЄДЕБО, за допомогою якої приймали документи, працювала без збоїв. Робота приймальної комісії ТДМУ зорганізована дуже добре. Цьогоріч я закінчила Підгаєцький медичний коледж і хочу продовжити навчання в ТДМУ, щоб стати фахівцем високої кваліфікації.

Абітурієнтка Уляна розповіла, що закінчила Хмельницький базовий медичний коледж.

– Мрію здобути освітній рівень магістра фармації, тому подала документи на заочну форму навчання на фармацевтичному факультеті ТДМУ. Дуже сподобалася чітка організація роботи приймальної комісії.

Тим часом вступна кампанія не закінчується. Зарахування абітурієнтів на контрактну форму навчання триватиме до 30 вересня.

**Лідія ХМІЛЯР,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

керівництвом лікаря надаватимуть широкий спектр рятувальних медичних послуг на дошпитальному етапі й своєчасно транспортуватимуть постраждалого до лікарні.

– Надійшло 214 заяв на цю спеціальність при ліцензійному обсязі 50 місць: 25 місць державного замовлення та 25 контрактної форми навчання. Не багато поступається за кількістю поданих заяв навчально-науковий інститут медсестринства ТДМУ. П'ятеро осіб здобуватимуть освіту медсестри за рахунок бюджетних коштів, – розповів Григорій Ярославович. –

ДАТА

25 серпня виповнюється 80 років ветерану ТДМУ, професорові Василю Миколайовичу ВАСИЛЮКУ.

Вельмишановний Василю Миколайовичу!

Сердечно вітаємо Вас з 80-літтям!

Після закінчення Чернівецького медінституту – 5 років практичної лікарської роботи, клінічної ординатури в Чернівецькому медінституті, двох років роботи асистентом у Киргизькому медінституті, у стінах ТДМУ Ви успішно пройшли 43-літній трудовий шлях від асистента спочатку кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб, згодом – кафедри шпитальної терапії до професора кафедри внутрішньої медицини №1. Останніми роками Ви продовжуєте ділитися власним досвідом, працюючи завідувачем, професором кафедри методики викладання біології та екології Кременецької облас-

ної гуманітарної академії імені Т. Шевченка.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як відомого в Україні науковця, висококваліфікованого клініци-

та-терапевта, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Усім пам'ятна Ваша активна громадська діяльність як куратора студентських груп, організатора виховного процесу на третьому курсі медичного факультету, популярного лектора товариства «Знання», учасника інститутських просвітницьких бригад, які виступали в трудових колективах області.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначена медаллю «За освоєння цілинних і перелогових земель», медаллю «Ветеран праці», Почесною грамотою обласної ради, численними грамотами та подяками ректора університету. Ваші порядність, праце-

любність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Василю Миколайовичу, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Нехай добром наповнюється хата,

Достатком, щирістю і сонячним теплом,

Хай буде вірних друзів в ній багато,

Прихильна доля огорта крилом!

Ректорат і профком ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

Відповіді на кросворд, вміщений у № 14 (463)

1. Кіш. 2. Мазепа. 3. Булава. 4. Море. 5. Чайка. 6. Уран. 7. Агапіт. 8. Артерія. 9. Курінь. 10. Шар. 11. Амарант. 12. Реле. 13. Ура. 14. Рак. 15. Ада. 16. Атлет. 17. Неп. 18. Літр. 19. Ар. 20. «Тронка». 21. Рада. 22. Щек. 23. Есхіл. 24. Хрін. 25. Сеул. 26. Ікар. 27. Ніт. 28. Ліга. 29. Гол. 30. Лі. 31. Яремчук. 32. Іго. 33. Іф. 34. Галичина. 35. Ротань. 36. Янгол. 37. Грім. 38. Сміх. 39. Рев. 40. Каас. 41. Колір. 42. Го. 43. Фенікс. 44. Етил. 45. Мім. 46. Азот. 47. Кімоно. 48. Мі. 49. Тиса. 50. Че. 51. Мер. 52. Алла. 53. Слава. 54. Мох. 55. НЗ. 56. Ас. 57. Су. 58. Кличко. 59. Клен. 60. Рок. 61. Каденюк. 62. Пастка. 63. Аорта. 64. Вуаль. 65. Кекс. 66. «Вир». 67. Лот. 68. Урта. 69. Тло. 70. Борсук. 71. Ступка. 72. Ака. 73. НАСА. 74. «Рено». 75. Урок. 76. Скат. 77. Сосна. 78. Такт. 79. Акт. 80. Уступ. 81. Неон. 82. Дно. 83. Туз. 84. Ге. 85. Як. 86. Копя. 87. Травма. 88. Ом. 89. Па. 90. Ян. 91. За. 92. Довженко.